

Når lærertimetallet for de øvrige klassetrins vedkommende er højere end elevtimetallet ifølge normaltimeplanen, skyldes det næppe et højere faktisk elevtimestalsgennemsnit, men derimod *dels* anvendelsen af deletimer i dansk og regning (i 1.-2. skoleår), *dels* pige/drenge-delingen i en række fag (i 2.-7. skoleår), og *dels* valgfriheden i andet fremmedsprog og matematik (i 7. skoleår). Det er ikke muligt at opgøre med sikkerhed, hvorledes disse faktorer hver for sig påvirker gennemsnittet, eller i hvilket omfang de under ét indgår i det gennemsnitlige lærertimetal. Da elevtimetallet i 1. og 5. skoleår efter loven skal være mindst 18 og 30, kan det dog med stor sandsynlighed fastslås, at det gennemsnitlige merforbrug som følge af de nævnte delingsfaktorer ikke på disse klassetrin kan have været højere end 2,1 og 1,2 i 1968/69. Da antallet af mulige deletimer på 1. klassetrin er 6 (i klasser med over 17 elever), og da antallet af særskilte timer for piger/drenge på 5. klassetrin er 5, er det også muligt at slutte heraf, at deletimerne på 1. klassetrin har udløst et gennemsnitligt merforbrug af

lærerskematimer på maksimalt *ca. 35 pct.* (svarende til fuld udnyttelse i *ca. halvdelen* af alle klasser med 18 el. flere elever), og at pige/drenge-delingen på 5. klassetrin har udløst et tilsvarende merforbrug på maksimalt *ca. 25 pct.* (svarende til, at det i *ca. 3/4* af klasserne har været muligt at etablere samlæsning med piger/drenge i parallelklasser eller i over- eller underliggende klasser). Antages det sidstnævnte forhold også at være gældende for 7. skoleår, hvor antallet af særskilte pige/drenge-timer er 6, og antallet af timer i andet fremmedsprog og matematik normalt ligeledes er 6, kan merforbruget som følge af valgfriheden i de sidstnævnte to fag anslås til 1,8 eller *ca. 30 pct.*

Ved beregningen af det forventede gennemsnitlige lærertimeforbrug i 1969-70 har man for 1.-7. classes vedkommende overført de for 1968-69 konstaterede gennemsnitstal uændret, jfr. nedenstående samlede opstilling.

For så vidt angår 8.-10. skoleår var de tilsvarende tal for 1968-69 følgende:

1968-69	Elevtimal iflg. normaltimeplaner	Konstateret gnstl. lærerskematimetal	Merforbrug af lærerskematimer
8. kl.	34	39,0	5,0
9. kl.	34	38,0	4,0
10. kl.	(34)	38,0	4,0
1. r.	34	35,1	1,1
2. r.	34	36,2	2,2
3. r.	34	34,5	0,5

Disse tal er for 8.-10. classes vedkommende ligeledes lagt til grund ved beregningen for 1969-70, jfr. nedenfor, medens man for 1.-3. realklasse har foretaget en skønsmæssig forhøjelse (til 36, 37 og 36) under hensyn til de med *virkning fra 1. august 1969* gennemførte nye bestemmelser om valgfrihed inden for det praktisk-musiske fagområde (lovens § 21, stk. 3).

Skønnet over det gennemsnitlige lærertimeforbrug i normalklasserne i 1970-71 er baseret på følgende forudsætninger:

at den nye normaltimeplan vil blive fulgt i langt videre udstrækning end den hidtidige, således at det gennemsnitlige *faktiske elevtimal* vil svare nøje til planens;

at det samlede antal *deletimer* (18) vil medføre et merforbrug af lærertimer på foreløbig kun *ca. 40 pct.* (= 7,2), hvorved bemærkes, at klassekvotienterne på de relevante klassetrin viser en faldende tendens;

at *holddeling* i håndarbejde/sløjde i 5.-7. skoleår (6 timer) vil medføre et merforbrug på som hidtil *ca. 25 pct.* (= 1,5) og i husgerning i 7. skoleår (3 timer) et merforbrug på *ca. 75 pct.* (= 2,3);

at 8.-10. klassernes og 1. realklassernes merforbrug af lærertimer vil være *procentvis* det samme som i 1969-70; og at 2. og 3. realklassernes merforbrug tværtimod vil stige i forhold til 1969-70 (med *ca. 1*) under hensyn til, at timerne i latin og fransk efter planen ligger ud over de 30 ugentlige timer.